

muharebe, proelium anceps;
neticeyi tayin etmek, rem
dēcernō, ere, crēvī, crētum.
nevi, genus, eris, n.

nevmidane, rē veyā salūte dēs-
perātā; spē abiectā.

nezaket, benignitās, hūmāni-
tās; cōmitās, ātis, f.

nezaketle, benignē; cōmiter;
humānē; hūmāniter

nezaretine tevdi etmek, man-
dō 1., acc. ve dat.

nihayet, finis, is, m.; exitus,
ūs, m.

(= en nihayet), tandem;
postrēmō; dēnique.

nihayete erdirmek, cōnficiō,
ere, lēcī, lectum.

nihayete ermak (muvaffaki-
yetle-), prosperē ēveniō, ire

nispette (kalabalığa, nüfusa-),
prō multitudine hominum;

Gallialılara nispette, Gallia-
lılarla mukayese edilirse,
prae Gallīs.

niyetinde olmak, in animō
habeō; cōnsilium est.

Niyetindeyim, mihi in ani-
mō est.

niyetiyle, eō cōnsiliō ut.

nöbet, vigilia, ae, f.

— beklemek, excubiās, cus-
tōdiās veyā vigiliās agō, ere
ēgī, āctum.

nöbetçi, custōs, ōdis, m. f., vi-
giliæ, f. pl.; custōdiæ, f. pl.

— dikmek (yer yer, lasi-
lalarla), custōdiās dispōnō,
ere, posui, positum.

nutuk, ōrātiō, ōnis, f.

— vermek, söylemek (önün-
de-), ōrātiōnem habeō apud
nüfuz, auctōritās, ātis, f. (apud),
bak, kuvvet.

— sahibi olmak, nüfuza
malik olmak, valeō, ēre.

o kadar (= o derece, adv. ve
adi. ile), tam;

— büyük, tantus, a, um.
— çok, tot (çekimsiz sıfat).

— çok defalar, totiēs.
— fazla, tantopere; tantum.

o şekilde, o tarzda (fiillerle),
ita.

o vakit, o zaman, tum; tunc.
o zamana kadar, adhūc.

oğul, filius, ī, m.
— in oğlu, nātus ā

ok, sagitta, ae, f.

ok ve mızrak yağmuru,
crēbra tēla veyā magna vis
telōrum.

okçu, sagittārius, ī, m.

okşamak, mulceō, ēre, mulsī,
okuma, lēctiō, ōnis, f.

okumak, legō, ere, lēgī, lēc-
tum.

(sonuna kadar-), perlegō,
ere, lēgī, lēctum.

(açıktan, yüksek sesle-),
recitō, ī.

okutmak, doceō, ēre.

olarak (mes. nöbetçi olarak),
prō, abl.

olduğu gibi, integer, gra, grum.
oldukça büyük bir mükâfat,
aliquantum praemiī.

olgun, mālūrus, a, um,
olgunlaşmak, mātūrēscō, ere,
uī.

olmak, fiō, fiēri, factus sum.
ne oluyor? quid agitur?
(= olgunlaşmak), mātūrēs-
cō, ere, mātūruī.

olup bitmek (= vaki olmak),
agō'nun pass.

-olur olmaz (mes. gelir gel-
mez), simulac; ut primum.

onda bir, decima pars; on
kişide biri, decimus quis-
que (her onuncu kişi)

ordu, exercitus, ūs, m.
(harb nizamında), aciēs, ēī, f.

(yürüyüş kolunda), agmen,
inis, n.

orduyu sefere götürmek,
exercitum educō, ere, duxī,
ductum;

ordunun en güzide kısmı,
robur, ōris, n.

ordugâh, castra, ōrum, n. pl.
(yazlık-), [castra] aestiva,
n. pl.

(kışık-), [castra], hiberna,
n. pl.

— için bir yer seçmek, cast-
ra capiō, ere; locum castris

(ad castra) idoneum dēli-
gō, ere, lēgī, lēctum.

— kaldırmak, castra moveō,
ēre, mōvī, mōtum; prōmo-
veō, ēre (ileriyeye);

— kurmak, castra pōnō, ere
veyā muniō, ire.

ordugâhı müdafasız bırak-
mak, castra nūdō, ī.

ordugâhta hareketsiz dur-
mak, kapanıp kalmak, cast-
ris sē tenēre, continēre.

orman, silva, ae, f.

ortalığın ağarması, prima lūx.
ortalık ağarıyor, illūcēscit,
illūxit.

otlatmak (hayvanı-), pābulor, ī.
oturmak, sedeō, ēre, sēdī, sēs-
sum.

(= ikamet etmek), habitō,
ī, in, abl.; incolō, ere, co-
luī.

ova, campus, ī, m.; plānitiēs,
ēī, f.

oyalanmak, cunctor, ī.

oynamak, lūdō, ere, lūsī, lū-
sum.

oyun, lūdus, ī, m.

öbür tarafına, ultrā, acc.;
trāns, acc.

öcünü almak, poenās sūmō
dē; ulcīscor, ī, ultus, acc.;

öcünü alan, ultor, ōris, m.

ödemek, solvō, ere, solvī, so-
lūtum.

öfke, ira, ae, *f.*
öfkeliendirmek, laccessō, ere, ivi, itum.
öfkelenmek, irascor, i, irātus. öfkelenerek. irātus, a, um.
öğle, meridiēs, ei, *m.*
öğrenmek, discō, ere, didici. (= bilgi edinmek, tanımak, haberdar olmak), cognoscō, ere, gnōvi, gnitum.
öğretmek, doceō, ėre, docui doctum.
öğretmen, magister, tri, *m.*
öküz, bos, bovis, *m.*
öldürmek (umumi kelime), interficiō, ere; (muharebede) occidō, ere, cidi, cisum; (bilh. ac bırakma, zehirleme v.s. ile) necō, 1. (zulüm, işkence v.s. ile katletmek) trucidō, 1. (boğazlamak, katletmek), iugulō, 1. öldürülmemesi için yalvarmak, mortem dēprecor, 1.
öldürücü, mortifer, fera, ferum
ölmek, morior, i, mortuus; *part. fut.* moritūrus; pereō, ire, ii, itum.
ölmez tanrılar, di immortalēs.
ölü, ölmüş, mortuus, a, um.
ölüm, mors, tis, *f.*
ölüme mahkûm etmek, capitis damnō, 1.
ölüncüye kadar, usque ad mortem.
ön hatlar, primī ordinēs.

ön saf, prima acies.
önce, antequam, priusquam, *coni.*; ante veya anteā, *adv.*;
önceden görmek, keşfetmek, prōvideō, ėre, vīdī vīsum.
önceden söylemek, tahmin etmek; praedicō, ere, dixi, dictum.
öncü, primum agmen.
önder, dux, cis, *m.*
önlemek, cohibeō, ėre; prohibeō, ėre; impediō, ire; bak, mâni olmak.
önünde, ante *praep.* (*acc.*)
 — nutuk söylemek, nutuk vermek, oratiōnem habeo apud, *acc.*; contionor apud; halkın önünde söylenen nutuk, oratiō apud populum habita.
önüne, prō, *abl.*; mes. prō castris, ordugâhın önüne. — koymak, offerō, ferre, obtulī, oblātum.; prōpōnō, ere, posuī, positum.
önünü, ön tarafını, ön tarafından, ā fronte.
öpmek, osculor, 1.
öpüş, öpme, osculum, i, *n.*
örtmek, operiō, ire, uī, operitum; tegō, ere, tēxi, tēctum.
ötesinde, ultrā, *acc.*
ötesine, öte tarafına, trāns, *acc.* Kuvvetlerini Caesar'ın ordugâhının ötesine götürdü, praeter Caesaris castra cōpiās suās trānsduxit.

övmek, laudō, 1.
övünmek, glōrior, 1.
öyle, tālis, e. (*adv.* ve *adi.* ile). tam. (= o şekilde, o tarzda, fiil ile), ita. (= o derece), adeō.
pahalıya, magnō; mes. magnō emere, vendere.
pahasına elde edilmek, stāre, *abl.*; mes. multō sanguine ea Poenīs victōria stetit.
palto, pallium, i, *n.*
panik, pavor, oris, *m.*
 — yaratmak, pavōrem iniiciō, *dat.*
para, pecūnia, ae, *f.*
 — cezası vermek; multō, 1. *abl.*
parça parça etmek, dilaniō, 1.
parçalamak, frangō, ere, frēgī, frāctum.
Paris, Lutetia, ae, *f.*
parlamak, micō, 1.
parola, signum, i, *n.*; tessera, ae, *f.*
Parthialı, Parthia ile ilgili, Parthicus, a, um.
Parthialılar, Parthi, orum, *m. pl.*
paylaşmak, partior cum; parliceptum, *gen.*
pek, admodum.
 — az, parum, *adv.*
 — çok, nimis, *adv.*; nimius, a, um; nimium, *gen.*

pelerin, pallium, i, *n.*
pencere, fenestra, ae, *f.*
pervasızlık, audacia, ae, *f.*
peşinde olmak (bir mevki—), petō, ere, ivi (ii) itum.
peşinden gitmek, sequor, i, secutus.
pislik, squalor, oris, *m.*; sordēs, is, *f.*
pişmanım, pişmanlık duyuyorum, mē paenitet; mes. mē paenitet crūdelitātis.
piştar, primum agmen
piyade, pedes, itis *m.*; peditātus, ūs, *m.*
piyade bölüğü, manipulus, i, *m.* (200 er)
piyes, fābula, ae, *f.*; fabella, ae, *f.*
plân, cōnsilium, i, *n.*
 — kurmak, cōnsilium capiō veya ineō.
Po, Padus, i, *m.*
praetor (sabık, eski—), prō praetōre.
proje (= kanun projesi), rogātiō, oris, *f.*
pusu, insidiae, arum, *f. pl.*
 pusulardan ileri atılmak, ex insidiis invādō, ere, vāsī, vāsum.
püşkürtmek, repellō, ere, repulsi, repulsum.
rahip, sacerdos, oris, *m. f.*
raddelerinde, dē, *abl.*